

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

W dni poranne wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

Table with 4 columns: Location (Kraków, Galicja, Warszawa, Zagranicą), Duration (3, 6, 12 months), and Price (Korony).

Prenumeraty i ogłoszenia (inseraty) uprasza się składać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Ogłoszenia nadrukowane Redakcja nie zwraca.

W Ławicy sprzedaje numerów po 6 halery: w Burze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kłimek 2 i w BIURZE PŁOHA ulica Narwiańska 2.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

List of subscription agents and their locations, including Kraków, Warszawa, and various international cities.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy“.

Sprawa obsadzenia namiestnictwa galicyjskiego. — Pismo kondolencyjne cesarza. — Rozbicie klubu ruskiego. — Sprawa samorządu w Królestwie. — Rozwiązanie stowarzyszeń syjonistycznych w Rosji. — Sprawy bałkańskie. — Pojedynek hr. Raucha.

Obsadzenie namiestnictwa galicyjskiego.

(Tel. „N. Reformy“).

Wiedeń. Jak się zdaje, ostateczna decyzja w sprawie obsadzenia namiestnictwa galicyjskiego zapadnie dopiero z końcem przyszłego tygodnia, gdy ministrowie powrócą do Wiednia. Bar. Beck, który wczoraj wyjechał na wyspy brytyjskie, wraca tu w środę i do tego dnia polityka wewnętrzna spoczywa. Przed wyjazdem bar. Beck odbył jeszcze konferencję w tej sprawie z posłem Wasilką, który wczoraj wyjechał do Włoch.

Kombinacje.

Wiedeń. Dzienniki tutejsze zajmują się żywo następcą po hr. Potockim i zgodnie podnoszą, że decyzja zapadnie jeszcze przed zebraniem się parlamentu.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ sądzi, że szef sekcji w ministerstwie rolnictwa Zaleski ma najwięcej widoków.

Co się tyczy podniesionej kandydatury b. ministra spraw zagranicznych, hr. Agenera Gółuchowskiego, „Wiener Allg. Ztg.“ uważa ją za nieprawdopodobną, ponieważ żona hr. Agenera Gółuchowskiego oświadczyła, że w Galicji nie chce mieszkać.

Natomiast „N. Fr. Presse“ twierdzi, że ze wszystkich kandydatów, wymienionych na stanowisko namiestnika w Galicji, kandydatura hr. Gółuchowskiego byłaby dla kół miarodajnych najodpowiedniejszą ze względu na to, że spodziewają się, iż on jako b. minister spraw zagranicznych i domu cesarskiego, miałby znaczną powagę, a także z tej przyczyny, że nie należy do żadnego stronnictwa politycznego.

Ponieważ jednakże hr. Gółuchowski mało jest obeznany ze służbą administracyjną, szef sekcji Zaleski zostaby wiceprezydentem namiestnictwa, w miejsce obecnego hr. Łosia.

„Nene Freie Presse“ dodaje jednakże, że wobec tego, iż zamianowanie hr. Gółuchowskiego nie jest prawdopodobnym, uważają za najprawdopodobniejsze, że pos. Bobrzyński zostanie zamianowany namiestnikiem Galicji.

Co się tyczy poruszonej z niektórych stron kandydatury ministra Abrahamowicza, oświadczył on korespondentowi wiedeńskiemu „Narodnich Listów“, że posady tej nie przyjąłby, gdyż zamierza swoją polityczną działalność zakończyć obecną swoją godnością.

„Narodni Listy“ poruszają także kandydaturę b. ministra Madejskiego.

Po zamachu.

(Telegr. „Nowej Reformy“).

Kondolencja cesarza.

Krzyszowice. Cesarz wystosował do wdowy po namiestniku hr. Potockim następujące pismo kondolencyjne:

Verehrteste Gräfin! Ich kann den ersten Tag, wo Ihr Gemahl zur ewigen Ruhe gebetet ist, nicht vorübergehen lassen, ohne Ihnen nochmals zu sagen, welch lebhaften Anteil ich an Ihrem harten Geschicke nehme, im gemeinsamen Gefühle Ihres und meines grossen Verlustes. Ich weiss beinahe keinen Trost für Ihr herbes Leid, es sei denn die allgemeine Trauer um diesen edlen Sohn der heimem Herzen so nahe stehenden polnischen Nation und die Gewissheit, dass sein Name durch die selbstlose Hingebung an das öffentliche Wohl in der Erinnerung fortleben wird. Ich werde den Dankschreiben, der von frohen Hand getroffen, noch im Angesichte des Todes mich seiner Treue versicherte, stets das dankbarste Andenken bewahren.

Wien, den 16 April 1908.

Franz Josef m. p.

W przedkładzie polskim pismo to brzmi: Najczcowniejsza Królowo! Nie mogę pozwolić, aby pierwszy dzień, w którym Pani małżonek został złożony na wieczny spoczynek, przeminał bez powiedzenia Pani raz jeszcze, jak żywy biorę udział w Pani twardej losie, we wspólnym uczuciu Jej i mojej wielkiej straty. Nie znam prawie żadnej pociechy dla Pani strasznej boleści, prócz chyba powszechnej żałoby za tym szlachetnym synem tak blisko memu sercu stojącym, narodowi polskiemu i pewności, że imię Jego przez ofiarne oddanie się dobru publicznemu będzie nadal żyło w pamięci. Zachowam zmarłego, który trafiony ze zbrodniczej ręki, jeszcze w obliczu śmierci mnie o Szej wierności zapewniał, na zawsze we wdzięcznej pamięci.

Wiedeń, 16 kwietnia 1908.

Franciszek Józef w. r.

Rozbicie klubu ruskiego.

Wiedeń. Z powodu ostatnich wypadków klub ruski zupełnie się rozbił. Pos. Romanek złożył już przesłurę i bawiący tu posłowie ruscy wymieniają jako jego następcę pos. Ceglińskiego. Także

pos. Wasilko zapewne złoży wiceprezsurę klubu.

Z Rosji i zaboru rosyjskiego.

(Telegr. „N. Reformy“).

Sprawa samorządu.

Warszawa. Petersburski korespondent „Kuryera Warszawskiego“ dowiaduje się z dobrego źródła, że rząd nie ma zamiaru wniesienia w bliższej przyszłości do Dumy projektu wprowadzenia samorządu w Królestwie Polskiem. Zapewniają, że sprawa ta nie będzie poruszana przed, jak za lat cztery lub pięć. W kołach urzędowych panuje przekonanie, że stan polityczny w Królestwie nie sprzyja wprowadzeniu samorządu.

Rozwiązanie stowarzyszeń syjonistycznych.

Petersburg. „Nowoje Wremia“ donosi, że rząd rosyjski wydał okólnik, zarządzający rozwiązaniem wszystkich stowarzyszeń syjonistycznych. W myśl tego okólnika, w Odessie, Mińsku, Kijowie i Warszawie wszystkie organizacje syjonistyczne zostały rozwiązane.

Nowy minister wojny.

Ryga. „Rigaer Zeitung“ dowiaduje się z Petersburga, że obecny generał-gubernator kijowski, polski i wołyński Suchomlinow otrzyma wkrótce nominację na ministra wojny. Wówczas — wedle tych samych źródeł — następcą jego zostałaby obecny generał-gubernator prowincji nadbałtyckich Moller-Zakomelski, a generał-gubernatorstwo nadbałtyckie zostałoby zniesione zupełnie. Utrzymałoby tam jedynie stan ochrony wzmocnionej.

Duma.

(Telegr. „N. Reformy“).

Petersburg. Pet. ag. tel. donosi: Na porządku dziennym posiedzenia Dumy stoi budżet ministerstwa spraw zagranicznych. Obecni są: prezydent ministrów Stolypin, minister spraw zagranicznych Izwolski i minister sprawiedliwości Szczełgłowitow. W loży dyplomatycznej znajduje się niemiecki ambasador z małżonką, austriacki ambasador hr. Berchtold z radcą legacyjnym księciem Fürstenbergiem, poseł rumuński i inne osobistości. Po referacie zabrał głos minister spraw zagranicznych, Izwolski.

Mowa Izwolskiego.

Min. Izwolski omawiał sprawę bałkańską, które — jak oświadczył — dotyczą serca każdego Rosjanina. Rosji chodzi obecnie głównie o los chrześcijan w Turcji europejskiej. Dla osiągnięcia swego celu, Rosja w r. 1897 zawarła umowę z Austro-Węgrami, którą po sześciu latach rozszerzono w programie z Mürsteg. Umowa ta jest w szerokich kołach rosyjskich niepopularna, jak minister sądzi, z powodu że społeczeństwo rosyjskie nie jest dostatecznie z celami jej obznajomione. Następnie omówił minister reformy, przeprowadzone w ostatnich latach. Jeżeli większych rezultatów nie osiągnięto, należy to też sprowadzić do rozmaitych okoliczności, jak wznagająca się wzajemna nienawiść wśród narodowości bałkańskich. Dalej omawiał minister bałkański projekt kolejowy, z którym bar. Aehrenthal wystąpił w austriackich delegacjach, a który w społeczeństwie rosyjskim ostatnimi czasy wywołał tak wzbudzoną dyskusję. — Minister streszcza wywody rosyjskiej i zagranicznej prasy o tym projekcie, z których wnoszono, że Rosja powinna się energicznie sprzeciwić temu projektowi, przedstawiającemu naruszenie umowy z r. 1897 i 1903 i na półwyspie bałkańskim samodzielną wystąpić. Wobec tego minister oświadcza, że pierwszym jego obowiązkiem było pamiętać o tem, iż celem jego nie są zwycięstwa dyplomatyczne, tylko strzeżenie interesów państwa, przy czym należy usunąć okoliczności, mogące doprowadzić do niebezpiecznych zwłok. Dlatego bez namysłu postanowił nie wstępować na tę drogę, na którą wielu go parło. Nie wystąpił też z żadnym protestem przeciw projektowi kolei sandżackiej, ani też nie wyrażał się w interpretację przez Austro-Węgry artykułu XXV traktatu berlińskiego, ani w interpretację umowy z roku 1897, nie zawierającą żadnego ograniczenia ekonomicznej lub politycznej działalności obu mocarstw. Ta lub owa interpretacja art. XXV traktatu berlińskiego z pewnością nie byłaby Austro-Węgry wstrzymała od uzyskania od sułtana faktycznej możliwości budowy kolei sandżackiej. Jednakże minister nie mógł przeoczyć tego, że projekt zmiany sytuacji na półwyspie bałkańskim. — Połączenie Bośni z siecią kolejową turecką jest ważnym faktem w polityce zagranicznej i można go tylko osądzić jako niewątpliwą korzyść Austro-Węgier na półwyspie bałkańskim. Rosja — powiada minister dalej — ma na półwyspie Bałkańskim tylko jeden cel: popieranie dobra pojedynczych państw bałkańskich i polepszenie losu chrześcijan w Turcji. Dlatego bez zastrzeżeń możemy się zacho-

wać wobec korzyści, nyskanych przez Austro-Węgry. Równocześnie musimy się jednakże starać, aby dla państw bałkańskich, ani też chrześcijan w Turcji nie wynikała z tego szkoda. Dlatego zamiast z protestem, wystąpiliśmy z propozycją, aby wszystkie inne plany kolejowe, które dla państw bałkańskich wydają się pożytecznymi, zostały poparte. Mocarstwa przyjęły tę myśl sympatycznie; Rosja może to tem bardziej uczynić, ponieważ sama nie szuka żadnej koncesji na półwyspie Bałkańskim. Kwestya kolejowa jest jednakże momentem ubocznym problemu macedońskiego, głównym zadaniem jest przeprowadzenie niecierpiących zwłoki reform. Minister omawia następnie projekt angielski i kontroprojekt rosyjski. Jeżeli Anglia nie chce stanąć w sprzeczności z koncertem europejskim ponieważ byłoby to niebezpiecznym dla ogólnego pokoju, to to, co jest niebezpiecznym dla Anglii, jest podwójnie niebezpiecznym dla Rosji. Każdy rozumnie myślący Rosjanin jest przekonany, że Rosja mimo uznania konieczności przeprowadzenia reform w Macedonii, z powodu tego nie może się narazić na możliwość zwłok wojennych. Następnie omawia minister projekt rosyjski i oświadcza, że najbardziej interesowane Austro-Węgry nie sprzeciwiały się temu. Projekt ten ma na celu powołanie wszystkich mocarstw do czynnego udziału w reformach. Odpowiedź Anglii upoważnia do przypuszczeń, że rokowania między Petersburgiem a Londynem doprowadzą do ostatecznego porozumienia. Anglia odstąpiła od swoich najtrudniejszych punktów, które sprzeciwiałyby się prawu zwierzchności sułtana, t. j. od redukcji wojsk tureckich i zamianowania generalnego gubernatora. Powołując się wreszcie na cele Rosji na Bałkanii, oświadczył minister, że Rosja, żyjąc od 30 lat z Turcją w pokoju i przyjaźni, chce także nadal ten stosunek utrzymać.

Dyskusya.

Po mowie min. Izwolskiego zabrał głos pos. Miliukow, który oświadczył: Żadna dyplomacja tak spokojnie nie pogodziłaby się z sukcesami innych mocarstw, jak min. Izwolski. Nasza dyplomacja nie potrafiła światnemu dyplomatemu sukcesowi bar. Aehrenthala wczasy zapobiedz, jednakże skoro już ten moment został przeoczony, minister nasz rzeczywiście nie miał innej odpowiedniej drogi jak tę, którą wybrał dla pokrycia naszego niepowodzenia. Kolej sandżacka oddaje w ręce Austrii, drogę światową do Indii, którą prawdopodobnie Anglia także swoją pocztą transportować będzie. Dlatego jest jasnym, że Austrija uzyskuje nie tylko korzyści ekonomiczne ale także polityczne i przez to zmienia się do pewnego stopnia międzynarodowe położenie polityczne. Następnie poruszał mowca stosunki na granicy perskiej dla Rosji bardzo ważne i domagał się od ministra wyjaśnienia w tej ważnej kwestyi. Inni mowcy pochwalali w ogólności politykę ministra spraw zagranicznych. Soc. demokraci oświadczyli, że głosować będą przeciw budżetowi, ponieważ rosyjska polityka zagraniczna jest awanturniczą i zawsze popiera socjalną i polityczną reakcję.

Przyjęcie budżetu.

Następnie Duma przyjęła budżet ministerstwa spraw zagranicznych i odroczyła się do 5 maja.

TELEGRAMY

z dnia 17 kwietnia.

Rzym. Były minister spraw zagranicznych hr. Gółuchowski przyjęty został wczoraj przez królową Heleną na prywatnej audyencji.

Pojedynek bar. Raucha.

Zagrzeb. Bar chorwacki bar. Rauch z powodu pisma, jakie niezawisła partya serbska do niego wystosowała, wyzwiał prezesa partyi, posta Medakowicza na pojedynek. Medakowicz wezwaniem przyjął i wczoraj po południu odbyło się posiedzenie sekundantów.

Sprawa marokańska.

Paryż. Na wczorajszym Radzie ministrów w pałacu elizejskim zajmowano się sprawą marokańską.

Paryż. Telegram generała Pierrona donosi, że liczba żołnierzy zabitych w walce około Talzawa wynosi 19, rannych 40. Ci ostatni jednakże mogli brać udział w dalszych walkach, mimo otrzymanych ran. Straty Berberów i Harkesów są bardzo znaczne. Harkesi wystąpili do walki w sile 2000 piechoty i 300 jeźdźców.

Miepkolje na Korei.

Tokio. Biuro Reutersa donosi z Seulu, że w Korei południowo-zachodniej wznowił się ruch rewolucyjny. Dwóch ministrów poddało się do dymisji.

Ruch przeciwojapoński przybiera rozmiany coraz groźniejsze. W Seulu wzmocniono załogę wojskową.

Cywiltowanie Tybetu.

Londyn. Z Kalkuty donoszą, że ukończono

już rokowania w sprawie traktatu z Tybetem. Komisarz chiński wyjedzie niebawem do Chin, delegaci zaś tybetańscy powrócą do Tybetu przez wawoży Darżiling, wiążąc z sobą maszynę drukarską, tkackie i inne, aby dać inicjatywę do rozwoju przemysłu w Tybecie. Chińczycy zamierzają podobno nrządzić wodociąg w Lassie.

Kronika.

Dziś:

Kraków, sobota 18 kwietnia.

Kalendarzyk kościelny: Apoloniusza u. Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 m. 41, zachód o godz. 6 min. 37; długość dnia godzin 13 min. 56.

Następny poranny numer „Nowej Reformy“ wyjdzie dopiero we środę rano. Dzisiejszy numer popołudniowy, jak to już donosiliśmy, wyjdzie o godzinie 3-ciej po południu i wydawany będzie w ekspedycji do godziny 7 wieczorem.

Z ruchu przedświątecznego. Przez cały dzień wczorajszymi odbywały się zwiedzania Grobów Bożych przez publiczność, która do późnego wieczora zalegała świątynię krakowską. Popołudniu we wszystkich prawie kościołach krakowskich, oprócz pozostała „Clemna Jutrznia“, wobec licznie zebranych osób. Szczególnie w kościele katedralnym na Wawelu, w kościele Najśw. Panny Maryi i OO. Franciszkanów były świątynie szczególnie zapelnione. W tym ostatnim kościele odśpiewał „Chór akademicki“ oratorium „Śledm słów Chrystusa na Krzyżu“ przy akompaniamencie muzyki kościelnej.

W kościele św. Anny wykonało grono amatorów, przy współdziałaniu kapelmistrza p. Hocka „Śledm słów“ Haydna.

Ruch przedświąteczny na wczorajszym ostatnim przed świętami targu krakowskim był bardzo ożywiony. Kramy z pieszczym, wędlinami i innymi artykułami ustawione w Ryńku gł. wzdłuż linii A-B i C-D, były oblezione przez uboższą ludność. Szczególnie był poszukiwany drób i nabiał, a wobec znacznego popytu ceny podskoczyły dość znacznie. Również kwiaty doniczkowe i inne miały wielu amatorów, toteż ogrodnicy, którzy rozłożyli swe kwiaty koło Sukkennic, naprzeciw kościoła N. P. Maryi, rozsprzedali je prawie wszystkie. Sklepy kolonialne, sklepy wina i wódek były zapelnione publicznością, czyniąc zakupy świąteczne.

Restauracyo, kawiarnie, cukiernie były przepelnione, co tłómacząc złośliwi gorszymi niż zwykle stosunkami kulinarno-domowemi, wypędzającymi „panów domu“ z ich własnych mieszkan — nie mówiąc już o „bezdomych“ kawalerach.

Na ogół jednak tegoroczny ruch przedświąteczny jest mroźniejszy, niż w latach poprzednich. Stwierdzają to jednomyślnie nasi kupcy. Przyczyną dopatrywać się można w panującej ogólnej drożyznie, która szczególnie przy większych zakupach zmusza do oszczędności.

Muzyka kościelna. W pierwsze święto Wielkiej Nocy w kościele N. M. P. w czasie sumy pontyfikalnej o godzinie 10-tej wykona miejscowy chór wzmocniony z towarzyszeniem orkiestry 13 p. p. mesz Karola Kemptera, na Graduale „Haec dies“ ks. Hallera, a na Ofertorium „Terra tremuit“ Güttlera.

Wiadomości osobiste. W Krakowie bawi p. Jarostaw Kwapił, dyrektor „Teatru narodowego“ w Pradze.

Z Muzeum narodowego. Walne zgromadzenie Towarzystwa przyjaciół Muzeum narodowego odbyło się dnia 2 maja w sobotę o godzinie 4 po południu w kancelaryi Muzeum narodowego w Sukiennicach.

Koło im. Adama Asnyka T. S. L. w Krakowie odbyło doroczne walne zgromadzenie pod przewodnictwem p. Stanisława Szajnrowskiego, zastępcy przewodniczącego. Sekretarz Koła przedstawił sprawozdanie z calorocznej działalności zarządu. Działalność ta obejmowała dwa główne kierunki pracy Koła, mianowicie zajmowanie się wycieczkami ludowymi, przybywającymi do Krakowa, oraz akcyę czytelników robotniczych, założoną przez Koło. — Za pośrednictwem Koła w roku ubiegłym 34 wycieczki, liczące blisko 4000 uczestników, zyskały opiekę w czasie pobytu swego w Krakowie, to jest w ciągu 69 dni, oraz pomoc przy zwiedzaniu pomników i zabytków miasta. Dzięki ofiarności gminy miasta Krakowa i pomocy Koła akademickiego T. S. L., które dostarczało ukwalifikowanych przewodników, ruch wycieczek i pobyt ich w Krakowie odbywał się normalnie, a uczestnicy ich odnieśli jak najlepsze i trwałe wrażenie z pobytu w podwawelskiej stolicy. Na przyszłość wobec gotowości krajowego Związku turystycznego, znaczny ciężar zajmowania się wycieczkami spadnie z Koła Asnykowskiego, które teraz jako takto bezpośrednio zajmować się będzie tylko wycieczkami, urządzanymi przez Koło T. S. L. i pod firmą T. S. L. Delegaci jednak Koła, zasobni w doświadczenia i praktyczną biegłość, współdziałając będą z sekcją wycieczek ludowych przy krajowym Związku turystycznym.

Działalność czytelników robotniczych, których Koło posiada cztery, rozwija się dobrze, aczkolwiek rozwój ten zawiądująca czytelnia w znacznej mierze własnym samorządnym komitetem. Odczytów w czytelniach odbyło się w r. 1907 56, biblioteki zaopatrzone były w 1160 tomów i 16 czasopism. Z braku funduszy Koło nie mogło kupić tyle na cele czytelnia, ileby ważność ich i potrzeby wymagały. Komisya, oceniająca dzieła literatury, dostarcza komisji kwalifikującej przy Zarządzie głównym 58 ocen opracowanych przez 15 referentów. Oceny ogłaszane były w „Przewodniku Oświatowym“.

Sprawozdanie kasowe wykazuje dochody w sumie kor. 1081 65 hal., w rozchodach kor. 1036 19 hal.

Zgromadzenie po dyskusji nad sprawozdaniem przyjęło wniosek p. Edw. Kubalskiego o udzieleniu Zarządowi absolutoryum i przyjęcie sprawozdania.

Przy wolnych wnioskach szczegółowo omówiono sprawę lepszego zaopatrzenia bibliotek w doborowe dzieła, sprawę lepszego organizacji wykładów i odczytów, oraz sprawę opieki nad terminatorami, którzy już dał w znacznej liczbie korzystają z czytelnia Koła. Po przyjęciu odpowiednich rezolucyj, przystąpiono do wyboru Zarządu na rok 1908, do którego powołano na przewodniczącego p. Stanisława Szajnrowskiego, na zastępcę przewodniczącego p. Stan. Nowickiego, na sekretarza p. Stan. Borowickiego, na jego zastępcę Tad. Lazarewicza, na skarbnika p. Stan. Wróblewską, na jej zastępcę p. Józefa Karpowicza, na wydziałowych pp. Adę Rybakową, Wacława Przybylskiego, Antoniego Januszewskiego, Ludwika Skazę, Józefa Żychala, Łukasza Kruczkowskiego, W. Fusa, Tad. Tabaczyńskiego, dra St. Rowińskiego i J. Dubrowskiego.

Celem pomnożenia zasobów Koła i ugruntuowania jego działalności, Koło podjęło żywą akcyę jednoczenia członków i wyszukania nowych źródeł dochodów, nie wyszukanych dotąd przez inne Kół T. S. L. w Krakowie.

Z ulic Warszawy. Pisma warszawskie donoszą: We czwartek policya VII, III i VI cyrkulu z oddziałami wojska chodziła po ulicach, rewidując oraz przeglądając papiery legitymacyjne przechodzących, zwłaszcza młodzieńców. W razie nieposiadania legitymacyi, dokonywano aresztowania. — Wczorajem na rogu ulicy Żelaznej i Pańskiej policjant posterunkowy polecił stanąć dwóm młodym przechodzącym żydom; gdy ci jednak na wezwanie spieszenie oddalać się zaczęli, stójkowy strzelił. Jeden z idących stanął, drugi zbiegł. Aresztowanego młodzieńca odprowadzono do cyrkulu.

Bomba w Łodzi. Pisma warszawskie donoszą z Łodzi:

We czwartek, o godzinie pół do 9 wieczorem, przy ulicy Piotrkowskiej 1. 73, wybuchła bomba pod drzwiami właściciela tego domu, F. Landaua, wyrządzając straszne spustoszenie; drzwi i okna, oraz podłogi i suity uległy zrujnowaniu nie tylko u Landaua, lecz i u sąsiadów. Na ulicy powstał popłoch, w czasie którego pokaleczono 15 osób. — O podrzuceniu bomby podejrzany jest właściciel łupanaru, mający jakąś pretensyę do Landaua.

Radiotelegrafia. Z Karlsbadu telegrafują: Dzisiaj przedsięwzięte zostaną próby telegrafowania bez drutu między Karlsbadem a Pragą. Telegraf ma funkcjonować podczas całego trwania wystawy jubileuszowej w Pradze.

Nowy proces Hardena. Z Monachium telegrafują: Dnia 21 b. m. odbędzie się tu proces Hardena przeciwko redakcyi „Münch. Freie Volkzeitung“ o obrazę honoru. Mianowicie pismo to wystąpiło z twierdzeniem, że ks. Edenburg przed drugim procesem Hardena wypłacił mu milion marek za to, aby go nie kompromitował. Harden oskarżać będzie osobiście.

Morderstwo o jednego papierosa. Z Berlina telegrafują: W Brandeburgu 17-letni robotnik fabryczny Emmert, zabił swego kolegi na drodze do fabryki nożem, z powodu, że ten nie dał mu papierosa. Izba karna skazała zabójcę na 2 lata więzienia.

Mianowania. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Minister spraw wewnętrznych zamianował rewidenta rachunkowego Michała Kopolczkiewicza radcą rachunkowym w departamencie rachunkowym namiestnictwa lwowskiego.

Minister handlu zamianował zarządcę pocztowego Bolesława Gidlewicza w Krośnie starszym zarządcą pocztowym w Gorlicach.

Ruch przejeżdżnych.

Kraków, 17 kwietnia.

GRAND-HOTEL: M. hr. Baworowski z Sorocka, J. Kwapił z Pragi, A. Napierkowski z Petersburga, J. Badec ze Lwowa, W. hr. Wielopolski z Warszawy, A. ks. Radziwiłł z Grojca, A. Franck z Wiednia, F. ks. Radziwiłł z Zembra (Król. Pol.), T. hr. Zubieński z Sasowa, F. Sobczyk z Kłiszewa.

HOTEL POD ROZĄ: W. Ossowski z Warszawy, Tad. Pilarscy ze Lwowa, J. Szapieski z Wileczki, W. Niesiołowska ze Lwowa, M. de Aslan z Rosyatina (Król. Pol.), Ka. J. Eiselt ze Stanisławowa, Z. Ciompa z Okocimia, A. Holotyński ze Lwowa, S. Polkowie z Warszawy, Ks. Wincenty Piatkiewicz z Sosnowca, A. Stulgiewicz z Nowogrodu, L. Schimer z Kosna, D. Wotczyńska z Zakopanego, C. Kosnub z Popnicy Ruskiej, Dr. W. Lewiczy z Siedlisk, S. KarSKI z Opotowa (Król. Pol.), Inż. J. Serkowski z Warszawy, M. Kleszczyński z Wiednia, Dr. S. Przybyła z Krosienka, A. Modzelewscy z Niwki, Hel. Aron z Łancuta, Stanisław Luczyński z Warszawy.

HOTEL KRAKOWSKI: Podp. W. hr. v. Wertheimstein z Wiednia, H. T. i M. Marchocy z Anopolia (Rosya), Nadnik A. Hozyndziowiec z Tarnowa, Inż. K. Stawicki z Warszawy, M. Niewiadomski z Bochni, Inż. S. Stawicki z Warszawy, Drowie S. Horonakiewiczowie ze Lwowa, Dr. J. Darscha ze Strumienia, F. Chrościelewscy z Warszawy, J. Lewandowska z Winnicy (Pod. ros.), B. Silberstein z rodziną z Zawiercia, W. Barczyński z Tarnowa, T. Nowogrodzka z cęka z Oświęcimia, B. Wróblewski z Zakopanego, J. Płotak z Wiednia, S. Lisiecy z Pobiedziska (Król. Pol.), P. Siatkowska z Krakowa.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca Michał Konopiński.

Wino węgier. szlachetne flaszką 75 ct. Koniak prawdziwy „1.80. Szampan włoski „2.00. poleca jako bardzo dobre handel JÓZEFA LITAWSKIEGO

Kraków, plac Szczepański 1. Stary Teatr.

IGNACY SOBOLEWSKI

w Krakowie, przy ul. Grodzkiej 1. 3.

Zakład artystyczno-kamiennarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscach i na prowincyi. Telefon 753. 71 89 0

Fortepiany i pianina
nowe i przegrane sprzedaje i wynajmuje **St. Boroza**, Kraków, ulica św. Tomasza 33. I p. 115 11 80

Poszukuję zajęć biurowego
lub w gospodarstwie. Wykształcenie posiadam siedmioklasowe realne, władam językami rosyjskim i francuskim. Zgłoszenia: F. Dziatynski poste restante Kraków. 132 2 0

Zginął pies
legawy, rasy niemieckiej, siwy, nakrapiany w kasztanowate plamy, z ogonem obciętym. Miał kagańce i markę Nr 141. Kto go dostawi na drogę piętro ul. Basztowa 1. 4, otrzyma nagrodę 20 koron. 933

Do egzaminu z rachunkowości państwowej i buchalterii kupieckiej pojed. i podwój. przygotowuje w jaknajkrótszym czasie **Stanisław Burnatowicz**, kw. c. k. urzędnik rachunkowy, sądowy i zw. Instruktor Stowarzyszeń zarob. i gosp., były dyrektor Banku (Stowarz. zarobkowego) w Krakowie, ul. Długa 1. 19, I piętro. 193 39 0

WIKTOR BARABASZ
skład fortepianów, pianin i harmonium, poleca 516 80 0
najlepsze instrumenta firm krajowych.
Wyłącznie zastępstwo fabryk Bendorfera, Ehrbara, Wirtha, Rutykiewicza. Zarazem najpraktyczniejsze krzesła do fortepianów.

Nanheim (Hessen-Darmstadt).
Willa Wanda Dom Polski
otwarty od 1 maja. — Wygodnie urządzone piękne pokoje z balkonami, winda hydrauliczna, bliskie łaźni, książki i gazety polskie. — Opieka dla pacjentów zapewniona. — Właścicielka Helena Szczepanowska. — Adres: Bad-Naheim, Willa Wanda. 1959 5 16

Największa w kraju firma R. PAWŁOWSKI
Kraków, Rynek 19,
poleca swe znakomite, przez hafciarnie i pracownice krawieckie wyrobione maszyny do szycia i do haftu, którym żadne inne dorównać nie mogą. Niezrównane w szyciu i niedoścignione w hafcie. — Zadzajcie cenników. 11 42 0

Polski Pensjonat
w pierwszorzędnym jodowych kąpielach i wspaniałym miejscu klimatycznym w **Bad-Hall** Wyzsza Austria.
Ceny bardzo przystępne wikt dobry i zdrowy, pokoje duże, widne i suche, wycieczki wspaniałe do Alp.
2001 4 0 *Jadwiga Skąpska.*

TOM. GÓRECKI
handel żelaza
KRAKÓW - RYNEK 9,
poleca na sezon wiosenny największy wybór 126 2 0

Narzędzi ogrodniczych:
Łopaty i motyki stalowe pras. i kute, Grable ogrodowe kute i stalowe „Adler”, Widły stalowe do snopów, siana i nawozu,
Noże i nożyce ogrodnicze ręczne, Nożyce na drążek i do szpalerów, Narzędzia drenarskie i drogowe, Siatki i drut kolezasty do ogrodzeń, Szczołki druciane i skrobacze do drzew, Plewiacze i pazurki do kwiatów, Łopatki do przesadzania roślin, Sikawki ręczne i Hydronety, Konewki do podlewania, Garnitury narzędzi dla młodzieży.
Wszelkie inne narzędzia najtaniej. Zamówienia z prowincyi odwrotnie.

SZKOŁA DRAMATYCZNA MICHAŁA PRZYBYŁOWICZA
Kraków, ul. Kopernika 36.
Szkoła aktorska. Kurs deklamacyi dla amatorów. Lekcje osobne. Zgłoszenia od g. 11—1 i od 5—7. 2 37 40

Mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że **Apteka pod Gwiazdą** przy ul. Floryańskiej 1. 15, 6 p. **Kenstantyna Wiszniewskiego**, jest prowadzoną nadal we własnym zarządzie pod kierunkiem długoletniego współpracownika, byłego właściciela apteki p. **Włodzimierza Berkowskiego**
Spadkobiercy i p. **Konstantyna Wiszniewskiego**. 2058 4 4

METODA BERLITZA
udziela lekcji osobnych i zbiorowych:
Francuz z wyższ. wykształt.
Anglik z wyższ. wykształt.
Niemiec z wyższ. wykształt.
Włoch z wyższem wykształt.
Kraków, Floryańska 25, I p. 1566 10 10

WAGI W ZŁOTYCH MEDALACH
Złoty w drożdżach i aptekach.
WAGI W ZŁOTYCH MEDALACH
Złoty w drożdżach i aptekach.
Główny skład w Drogueryi J. Hanaka. Mag. Farm., Kraków, Szewska 5. 1861 5 20

Najprędzej
wyucza niemieckiego języka słuchacz III r. uniw. Zgłosz. pod „Adolf”, Uniwersytet Jagielloński 2037 5 5

Zarząd pasieki **Ant. Kraińskiego w Jezierzanach**
ad Borszczów wysłał w 5-kilowych blaszankach, wszystkie opatnie, prawdziwy miód lipcowy w cenie 6 K 50 h, a wybory miód lipcowy w cenie 7 K. Wysyma również miody pitne, wyszczególnione na kilku wystawach, a to stolicy kasztelański, królewski i miody pitne o wocowe jak Borowczak, Maliniak, Dereńnik, Wisiak, Winogroniak, Ożywiak itd. w 5-kilowych blaszankach, wszystko opatnie, w cenie od 6 K 40 h do 6 K 80 h. — Cenniki na żądanie franko. 131 39 40

2 wagony dziecięcych
wózków nadeszły do największego i najtańszego krajowego składu pod firmą **ARNOLD FALLEK**
Kraków, ul. Grodzka 1. 35,
Filia Podgórze, Rynek 1. 10.
Cenniki ilustrowane wózków dziecięcych stołeczków reformowanych, maszyn do szycia, mebli blaszanych i t. p. wysyła darmo i opatnie. 1508 13 15

Najlepsze higieniczne Towary Gumowe do celów sanitarnych
polecają 16 16 0
REIM I SPÓŁKA
w Krakowie, Rynek 37, linia A-B.
Cenniki darmo. — Wysyłka dyskretnie.

FRANCISZEK KONECNY
dawniej Antoni Schultz
Kraków, ul. Szewska 18
poleca swe dobre i naturalne

Wina oedenburgskie
białe po: 50, 65, 75 ct. i 1 zł. butelka
czerwone po: 55, 65 ct. i 1 zł. butelka
Na święta
w litrach po 60, 75 i 85 ct. 2053 5 5

Biuro towarowe dla Handlu i Przemysłu
Kraków, ul. Starowisna 27/I.
Zastępca fabryk krajowych i belgijskich, poleca na sezon budowlany i do wszelkich innych potrzeb

SZYBY i LUSTRA
Szyby solinowe w grubościach 1 1/2, 2, 3 i 4 mm. 2021 6 24
" do oprawy obrazów.
" lustrowe i wystawowe,
" kolorowe, katedralne, ornamentowe,
" deseniowe, matowe, lane dachowe,
" do podłóg wraz ze siatką drucianą każdej grubości, cegły szklane, dachówki szklane i t. p.
Kosztorys po nadesłaniu wymiaru odwrotną pocztą.
Sprzedaj wprost z fabryki po hurtowych cenach, również przesyłam towary opłaty do każdej stacji kolejowej.

Magazyn Towarów Bławatnych Towar doborowy. Ceny umiarkowane.

i gotowej Konfekcji damskiej, oraz Pracownia sukien pod fachowym zarządem.

UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty. 355 90 0

KULE i KRĘGLE
z drzewa Lignum Sanctum, polecają najtaniej
Reim i Spółka
Kraków, Rynek 37. 1907 5 12

Fabryka lakierów
Lucyana Baranowskiego, Kraków, Wolska 22
produkuje:
Lakier bursztynowy w 6 odcieniach do podłóg. Lakier kopalowy. Lakier damarowy. Lakier czarny na żelazo.
Brunolinę jasną, ciemną i bezbarwną. Sekatylę jasną i ciemną. Emalię w 24 kolorach na drzewo, kamień i żelazo.
Masę francuską do podłóg w 4 kolorach. Farby pokostowe gotowe do użytku. Farby drukarskie.
Utrzymuje na składzie: 2012 3 10
pokost, olej lniany, terpentynę i farby suche.

Wyroby rymarskie i siodlarskie
w wielkim wyborze. Uprzeże, siodła, kufry, torby, necesy, portmonetki, etui na papierosy i cygara, dalej torby myśliwskie, futerały na strzelby, pilki nożne, paski do gimnastyki i t. d., poleca po cenach najtańszych
Z. Piotrowicz
Kraków, Floryańska 8. 2150 2 15

Wystawa i sprzedaż mebli ZWIĄZKU STOLARZY KRAKOWSKICH
Kraków, Róg ulicy Floryańskiej i Pijarskiej, I. piętro.
Zawiadamia Szan. P. T., że swój magazyn znacznie powiększył i zaopatrzył go w meble najnowszych stylów. — Również podejmuje się wszystkich obstaunków, które wykonuje szybko, tanio, dokładnie i z gwarancją.
Ceny możliwie niskie. 1829 5 10 Zarząd.

Józef Gorecki
premiowana fabryka siatek, mebli, konstrukcji żel. i wyrobów ornamentalnych kutych w Krakowie, ul. św. Wawrzyńca 1. 26,
Poleca się do wykonania po najniższych cenach: Wszelkich siatek maszynowych i ręcznych, służących do ogrodzeń, ochron. raf. betonów, materacy sprężynowych i t. p. Mebli żel. i mosiężnych tancich i wykwintnych do urzędzeń szpitali, klinik, internatów i ogrodów. Konstrukcji dachów, schodów żel. w różnych systemach, pawilonów, werand, markiz, okien bram i portali. Wyrobów artystycznych z żel. miedzi i brązu kutych, jak wszelkich krat, balustrad, balkonów, ogrodzeń, krzyży, wieńczących i „Wzdętochrony“ do ratowania bydła.
Magazyn własny we fabryce przy ulicy św. Wawrzyńca 1. 26. — Adres listów i telegramów a. y. Józef Gorecki, Kraków. — Telefon Nr 277. 88 24 40

Tapety
w najnowszych deseniach, stylowe, gładkie i w pasy, z fabryk angielskich, traneskich i austriackich. Rulon od 32 halerzy. — Sztukaterie, dekoracje sufitowe i listewki. — Papier przeciw wilgoci — poleca 1808 5 9
Z. KUTRZEBA, Kraków, Wiślna 11.
Wzory tapet wysyła się na prowincję odwrotnie i opłacone.

Zakład pogrzebowy odznaczony najwyższymi nagrodami
JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim, Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 3 168 0

Herbata z Brodów! Od dawien dawna z swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
Herbatę rosyjską
z zbioru majowego, poleca handel 32 100
W. ADAMOWICZA
w Brodach na pograniczu rosyjskiem
1 funt „Familięni” bardzo dobrej z. 1 40
1 funt „Melange de Moskou” w oryg. opak., najlepszej 3 50
1 funt „Imperial” cesarskiej, w oryginalnem opakowaniu 3 50
1 funt „Okruczów”, z najlepszych herbat kwiatowych 1 20
Kawa Ceylon palona gorącym powietrzem 1/2 kg. z. 0 60 i 1 10
Bułon wotwiński 1 kilo z. 3 20

Burmeister i Wain
Kopenhaga
Tow. akc. dla budowy okrętów i maszyn mleczarskich poleca znakomito
duńskie wirówki „Perfekt”
duńskie blaszanki „Perfekt”
duńskie masłnice „Perfekt”
duńskie wygniatacze „Perfekt”
duńskie pasteuryzatory „Perfekt”
duńskie chłodniki „Perfekt”
21 29 53
Reprezentacja: Kraków, Sławkowska 12.

Gorzelnika
zdołnego w rachunkach i znającego ustawę gorzelnianą, poszukuje zaraz zarząd dóbr Pleszów (o. p. tamże, obok Krakowa). — Może być z temi warunkami i pomocnik gorzelniany. 1783 8 10

Zakład krawiecki
w Krakowie przy ulicy Karłowickiej 1. 24, pod zarządem
Jana Lewińskiego
poleca na nadchodzący sezon tak dla cywilnych jak też dla p. jednoroczników, studentów i urzędników ubrania po przystępnych cenach, z materiału dostarczonego lub w Zakładzie obranego. Dziękując za dotychczasowe względy, poleca się i nadal P. T. Publiczności.
Imieniem Zakładu
1844 5 6 **Jan Lewiński.**

Skład mebli
nowych, używ. i ant., oraz różnych przedmiotów dekoracyjnych
M. Telesznickiej
1838 ul. Szewska 1, 10, I p. 6 0

Czekolada królewska
wyborowa, wyrób własny — poleca
CUKIERNIA 160 43 0
ADAMA PIASECKIEGO
Długa 10, Floryańska 2, Kraków.

Do wydzierżawienia (lub nabycia na własność) folwark 50 mórg pola ornego b. dobrego, 2 morgi łąki z obszernymi budynkami gospod. w równinie, 3 km. od rynku, 1 km. od stacyi N. Sącz, z obszarami i inwentarzem zaraz do odstąpienia. 1700 6 6

Do sprzedania zaraz folwark około 94 mórg, pola orne, łąki, las i budynki, w przelicznej okolicy górzystej, 15 km. od N. Sącza, 7 km. od Limanowej, przy gościńcu rządowym, za cenę 28 000 zł., można go też nabyć w parcelach osobno po: 35 mórg orne, łąki, budynki i las, 48 i 11 mórg, orne i łąki.
Bliższa wiadomość: K. B., Nowy Sącz, Zeglarska 949. 129 4 4

ZEGIESTOW w Galicyi nad Popradem. Poecza, telegraf i kolej w miejscu.
Najsilniejsza szczawa żelazista: kąpiele mineralne, gazowo-wodne, borowinowe, hydropatyczne, słoneczne i rzeczne w Popradzie. W bieżącym roku zaprowadzono kanalizację, wodociąg i elektryczne oświetlenie. Przerobiono łaźni, — dobudowano 2 wille o 125 pokojach. Okolica należy do najwspanialszych na Podkarpaciu. Lekarz zdrojowy: Dr Tymoteusz Piotrowski. Woda źródliska do nabycia we większych składach, oraz w zakładzie (40 flaszek 15 K.) Trzy sezony: I. od 20 maja do 30 czerwca; II. od 30 czerwca do 1 września; III. od 1 września do 30 września. W sezonie pierwszym i trzecim ceny kąpeli, oraz mieszkań o 30% niższe. 1885 2 90

L. AKSMANN W KRAKOWIE
poleca
NA ŚWIĘTA! NA ŚWIĘTA!
Szynki praskie w najlepszym gatunku, Kiełbasy tu-chowskie, litewskie i dzieziny, **Drób** dobrze tuczony, **Paszty** z drobiu i dziczyzny, **Galantyny** różnego rodzaju, **Majonezy** z ryb i homarów, **Auspiki** z ryb, pasztetów i drobiu. **Wszelkie delikatesy do kanapek po niskiej cenie.** Smaczne wina austriackie, węgierskie, reńskie i francuskie, **Porter angielski** dobrze musujący. **Piwo** butelkowe w różnych gatunkach **Znakomita morelowka domowa** znana w handlu z dobroci, 1 but. z. 1 20. **Znakomita czekolada francuska na torty i do gotowania** 1/2 kg. 34 ct. W najlepszym gatunku rodzynki, migdały, cykata, skórki pomarańczowe, daktyle do pieczywa i deserowe, marmolady w różnych smakach. **Jabłka** deserowe amerykań. i tyrolskie.
CENY NAJNIŻSZE. CENY NAJNIŻSZE.
Firma odznaczona kilkakrotnie najwyższymi nagrodami w zakresach bufetowych. 1670 15 0

K. ZIELIŃSKI
OPTYK i MECHANIK, Kraków, A-B 39.
poleca obficie zaopatrzony magazyn wyrobów optycznych i mechanicznych — oraz pracownię mechaniczną.
Przyjmuje wszelkich systemów maszyny do pisania do naprawy lub czyszczenia, gramofony i t. p., urządza dzwonki elektryczne i telefony.
Wszelkie zamówienia lub naprawy wykonuje bezzwłocznie; z prowincyi wysyła odwrotną pocztą. 216 39 0
Posiada własną szlifiernię szkła optycznych, każde zatem zamówienie na okulary lub binokle ze szklami kombinowanymi, wykonuje w przeciągu 24 godzin
Poleca najnowszego systemu binokle pryzmowe.
Rządca drukarni L. K. Górski.

Smakuja Baby
przekładane, ciasta etc. z towarów zakupionych po najniższych cenach w Handlu kolonialnym, win, wódek, owoców południowych, lakoci, czekolady, cukrów, mąki, marmolady oraz Palarni kawy.
pod firmą
„Serenitas” - H. Jurkiewicz
Kraków, Szewska 22. 130 6 0

Około
200 pism
miejscowych krajowych i zagranicznych można przejechać i czytać za opłatą tylko 20 hal. w

Czytelnia Dzienników i Czasopism
Mikołajska 6, I. p. 1850 7 0

Pracownia powozów
Jana Szmyskiego
odznaczona srebrnymi medalami na wystawach, istniejąca lat kilkanaście przy pl. Matejki przeniesiona na
Grzegorzki 1. 31,
vis-à-vis nowej kliniki.
Posiada na składzie powozy i wózki resorowe nowego fasonu, przyjmuje reperacje i odnowienie powozów wraz z robotą kołodziejską, siodlarską, kowalską i lakierniczą, uskutecznia po cenach niskich na czas oznaczony. — Cenniki ilustrowane darmo i opłatnie. 1700 6 6

INTERES
znakomito się rentujący, bezkonkurencyjny, wraz z lokalem w tródmiesiu w Krakowie, z powodu zmiany zawodu bardzo tanio do nabycia. — Adres: L. 87111, post. rest. Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 1930 6 6